

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 4. 6. 2014
COM(2014) 324 final

2014/0170 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o prijatí eura Litvou od 1. januára 2015

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Rada 3. mája 1998 rozhodla, že Belgicko, Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Portugalsko, Rakúsko a Fínsko splnili potrebné podmienky na prijatie eura od 1. januára 1999. Dánsko a Spojené kráľovstvo využili doložky o možnosti neúčasti, preto ich Rada neposudzovala. Grécko a Švédsko posudzovala Rada ako členské štáty, pre ktoré platí výnimka. Rada 19. júna 2000 rozhodla, že Grécko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura 1. januára 2001. Štáty, ktoré pristúpili k Európskej únii 1. mája 2004 (Česká republika, Estónsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovinsko a Slovensko) sa stali členskými štátmi, pre ktoré platí výnimka v súlade s článkom 4 príslušného aktu o pristúpení. Rada 11. júla 2006 rozhodla, že Slovinsko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura 1. januára 2007. Bulharsko a Rumunsko, ktoré pristúpili k Európskej únii od 1. januára 2007, sa stali členskými štátmi, pre ktoré platí výnimka v súlade s článkom 5 príslušného aktu o pristúpení. Rada 10. júla 2007 rozhodla, že Cyprus a Malta splnili potrebné podmienky na prijatie eura od 1. januára 2008. Rada 8. júla 2008 rozhodla, že Slovensko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura od 1. januára 2009. Rada 13. júla 2010 rozhodla, že Estónsko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura od 1. januára 2011. Chorvátsko pristúpilo k Európskej únii 1. januára 2013 a stalo sa členským štátom, pre ktorý platí výnimka v súlade s článkom 5 príslušného aktu o pristúpení. Rada 9. júla 2013 rozhodla, že Lotyšsko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura od 1. januára 2014.

V článku 140 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“) sa stanovuje, že Komisia a Európska centrálna banka musia minimálne raz za dva roky alebo na požiadanie členského štátu, pre ktorý platí výnimka, predložiť Rade správu o pokroku, ktorý členské štáty, pre ktoré platí výnimka, dosiahli pri plnení svojich záväzkov týkajúcich sa uskutočnenia hospodárskej a menovej únie. Na základe vlastnej správy a správy ECB by mala Komisia predložiť Rade návrh na rozhodnutie Rady v súlade s postupom stanoveným v článku 140 ods. 2 zmluvy o zrušení výnimky členských štátov, ktoré spĺňajú potrebné podmienky.

Konvergenčná správa Komisie aj konvergenčná správa ECB boli zverejnené 4. júna 2014. Správy obsahujú preskúmanie zlučiteľnosti vnútroštátnych právnych predpisov Litvy vrátane štatútu jej národnej centrálnej banky s článkami 130 a 131 zmluvy a štatútmi ESCB a ECB. V správach sa takisto posudzuje dosiahnutie vysokého stupňa stálosti konvergencie odkazom na plnenie konvergenčných kritérií a zohľadňuje sa v nich niekoľko ďalších faktorov, ktoré sú uvedené v záverečnom pododseku článku 140 ods. 1 zmluvy.

Komisia vo svojej konvergenčnej správe konštatuje, že Litva spĺňa podmienky na prijatie eura.

Na základe svojej správy a správy ECB Komisia prijala pripojený návrh na rozhodnutie Rady týkajúce sa zrušenia výnimky Litvy s účinnosťou od 1. januára 2015.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENIE VPLYVU

Rokovania s členskými štátmi o problémoch hospodárskej politiky v členských štátoch sa z rôznych hľadísk pravidelne uskutočňujú na pôde Hospodárskeho a finančného výboru a ECOFIN/euroskupiny. Zahŕňajú neformálne diskusie o záležitostiach, ktoré majú osobitný význam pre prípravu prípadného vstupu do eurozóny (vrátane devízovej politiky). Dialóg s členmi akademickej obce a inými záujmovými skupinami sa príležitostne uskutočňuje v rámci konferencií a seminárov.

Ekonomický vývoj v eurozóne a v členských štátoch sa vyhodnocuje v rámci rôznych procedúr koordinácie hospodárskej politiky a dohľadu (najmä podľa článku 121 zmluvy), ako aj v kontexte pravidelného monitorovania a analýzy vývoja jednotlivých členských štátov aj v rámci celej zóny (vrátane predpovedí, pravidelných sérií publikácií, príspevkov pre EFC a ECOFIN/euroskupinu). V súlade so zásadou proporcionality a s predchádzajúcimi skúsenosťami nebolo vypracované formálne posúdenie vplyvu.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

3.1. Právny základ

Právnym základom tohto návrhu je článok 140 ods. 2 zmluvy, v ktorom sa stanovuje postup pre rozhodnutie Rady pri zavedení eura a pre zrušenie výnimky v danom členskom štáte.

Rada koná na návrh Komisie po konzultácii s Európskym parlamentom, po diskusii v Európskej rade a po prijatí odporúčania kvalifikovanou väčšinou členských štátov, ktorých menou je euro.

3.2. Subsidiarita a proporcionality

Návrh patrí do výlučnej právomoci Únie. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

Táto iniciatíva neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie jej cieľa, a preto je v súlade so zásadou proporcionality.

3.3. Výber právneho nástroja

Rozhodnutie je jediný vhodný právny nástroj podľa článku 140 ods. 2 zmluvy.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Únie.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY**o prijatí eura Litvou od 1. januára 2015**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 140 ods. 2,
 so zreteľom na návrh Európskej komisie,
 so zreteľom na správu Európskej komisie¹,
 so zreteľom na správu Európskej centrálnej banky²,
 so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,
 so zreteľom na rokovanie Európskej rady,
 so zreteľom na odporúčanie členov Rady zastupujúcich členské štáty, ktorých menou je euro,
 keďže:

- (1) Tretia etapa hospodárskej a menovej únie (ďalej len „HMÚ“) sa začala 1. januára 1999. Rada na svojom zasadnutí v Bruseli 3. mája 1998 v zložení hláv štátov alebo predsedov vlád rozhodla, že Belgicko, Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko a Fínsko splnili potrebné podmienky na prijatie eura od 1. januára 1999³.
- (2) Rozhodnutím 2000/427/ES⁴ Rada rozhodla, že Grécko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura od 1. januára 2001. Rozhodnutím 2006/495/ES⁵ Rada rozhodla, že Slovinsko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura od 1. januára 2007. Rozhodnutiami 2007/503/ES⁶ a 2007/504/ES⁷ Rada rozhodla, že Cyprus a Malta splnili potrebné podmienky na prijatie eura od 1. januára 2008. Rozhodnutím 2008/608/ES⁸ Rada rozhodla, že Slovensko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura. Rozhodnutím 2010/416/EÚ⁹ Rada rozhodla, že Estónsko splnilo potrebné

¹ Ú.v. EÚ [...], s. [...].

² Ú.v. EÚ [...], s. [...].

³ Rozhodnutie Rady 1998/317/ES z 3. mája 1998 v súlade s článkom 109j ods. 4 zmluvy (Ú. v. ES L 139, 11.5.1998, s. 30).

⁴ Rozhodnutie Rady 2000/427/ES z 19. júna 2000 v súlade s článkom 122 ods. 2 Zmluvy o prijatí jednotnej meny Gréckom od 1. januára 2001 (Ú. v. ES L 167, 7.7.2000, s. 19).

⁵ Rozhodnutie Rady 2006/495/ES z 11. júla 2006 v súlade s článkom 122 ods. 2 Zmluvy o prijatí jednotnej meny Slovinskom od 1. januára 2007 (Ú. v. EÚ L 195, 15.7.2006, s. 25).

⁶ Rozhodnutie Rady 2007/503/ES z 10. júla 2007 v súlade s článkom 122 ods. 2 Zmluvy o prijatí jednotnej meny Cyprom od 1. januára 2008 (Ú. v. EÚ L 186, 18.7.2007, s. 29).

⁷ Rozhodnutie Rady 2007/504/ES z 10. júla 2007 v súlade s článkom 122 ods. 2 Zmluvy o prijatí jednotnej meny Maltou od 1. januára 2008 (Ú. v. EÚ L 186, 18.7.2007, s. 32).

⁸ Rozhodnutie Rady 2008/608/ES z 8. júla 2008 v súlade s článkom 122 ods. 2 Zmluvy o prijatí jednotnej meny Slovenskom 1. januára 2009 (Ú. v. EÚ L 195, 24.7.2008, s. 24).

⁹ Rozhodnutie Rady 2010/416/EÚ z 13. júla 2010 v súlade s článkom 140 ods. 2 zmluvy o prijatí eura Estónskom od 1. januára 2011 (Ú. v. EÚ L 196, 28.7.2010, s. 24).

podmienky na prijatie eura. Rozhodnutím 2013/387/EÚ¹⁰ Rada rozhodla, že Lotyšsko splnilo potrebné podmienky na prijatie eura.

- (3) V súlade s odsekom 1 Protokolu o určitých ustanoveniach vzťahujúcich sa na Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska pripojeného k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva (ďalej len „Zmluva o ES“), Spojené kráľovstvo Rade oznámilo, že nemá v úmysle 1. januára 1999 prejsť do tretej etapy HMÚ. Toto oznámenie sa nezmenilo. V súlade s odsekom 1 protokolu o určitých ustanoveniach vzťahujúcich sa na Dánsko pripojeného k Zmluve o ES a rozhodnutím, ktoré prijali hlavy štátov alebo predsedovia vlád v Edinburgu v decembri 1992, Dánsko oznámilo Rade, že sa nezúčastní tretej etapy HMÚ. Dánsko nepožiadalo o začatie postupu uvedeného v článku 140 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“).
- (4) Na základe rozhodnutia 98/317/ES má Švédsko výnimku vymedzenú v článku 139 ods. 1 zmluvy. V súlade s článkom 4 Aktu o pristúpení z roku 2003¹¹ Česká republika, Litva, Maďarsko a Poľsko majú výnimku podľa vymedzenia v článku 139 ods. 1 zmluvy. V súlade s článkom 5 Aktu o pristúpení z roku 2005¹² majú Bulharsko a Rumunsko výnimku vymedzenú v článku 139 ods. 1 zmluvy. V súlade s článkom 5 Aktu o pristúpení¹³ má Chorvátsko výnimku podľa vymedzenia v článku 139 ods. 1 zmluvy.
- (5) Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“) bola založená 1. júla 1998. Európsky menový systém bol nahradený mechanizmom výmenných kurzov, na založení ktorého sa dohodlo uznesením Európskej rady o zavedení mechanizmu výmenných kurzov v tretej etape hospodárskej a menovej únie zo 16. júna 1997¹⁴. Postupy mechanizmu výmenného kurzu v tretej etape hospodárskej a menovej únie (ERM II) boli stanovené v dohode zo 16. marca 2006 medzi Európskou centrálnou bankou a národnými centrálnymi bankami členských štátov mimo eurozóny, ktorou sa stanovujú prevádzkové postupy mechanizmu výmenných kurzov v tretej etape hospodárskej a menovej únie¹⁵.
- (6) V článku 140 ods. 2 zmluvy sa stanovujú postupy na zrušenie výnimky príslušných členských štátov. Minimálne raz za dva roky alebo na žiadosť členského štátu, pre ktorý platí výnimka, podá Komisia a ECB Rade správu v súlade s postupom uvedeným v článku 140 ods. 1 zmluvy.
- (7) Vnútroštátne právne predpisy členských štátov vrátane štatútov národných centrálnych bánk sa majú prispôbiť v súlade s cieľom zabezpečiť zlučiteľnosť s článkami 130 a 131 zmluvy a so štatútom Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „štatút ESCB a ECB“). Správy Komisie a ECB poskytujú podrobné vyhodnotenie zlučiteľnosti právnych predpisov Litvy s článkami 130 a 131 zmluvy a štatútom ESCB a ECB.
- (8) V súlade s článkom 1 protokolu č. 13 o konvergenčných kritériách uvedených v článku 140 zmluvy, kritérium cenovej stability uvedené v prvej zarážke článku 140 ods. 1 zmluvy znamená, že členský štát má trvalú stabilitu cien a počas posledného

¹⁰ Rozhodnutie Rady 2013/387/EÚ z 9. júla 2013 o prijatí eura Lotyšskom 1. januára 2014 (Ú. v. EÚ L 195, 18.7.2013, s. 24).

¹¹ Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003, s. 33.

¹² Ú. v. EÚ L 157, 21.6.2005, s. 203.

¹³ Ú. v. EÚ L 112, 24.4.2012, s. 21.

¹⁴ Ú. v. ES C 236, 2.8.1997, s. 5.

¹⁵ Ú. v. EÚ C 73, 25.3.2006, s. 21.

roka pred preskúmaním vykazuje priemernú mieru inflácie, ktorá nie je vyššia ako jeden a pol percentuálneho bodu miery inflácie najviac troch členských štátov, ktoré v oblasti stability cien dosiahli najlepšie výsledky. Na účely kritéria stability cien sa inflácia bude merať podľa harmonizovaných indexov spotrebiteľských cien (HISC) vymedzených v nariadení Rady (ES) č. 2494/95¹⁶. S cieľom posúdiť kritérium cenovej stability sa inflácia členského štátu meria pomocou percentuálnej zmeny aritmetického priemeru 12 mesačných indexov v porovnaní s aritmetickým priemerom 12 mesačných indexov za predchádzajúce obdobie. V správach Komisie a ECB sa posudzovala referenčná hodnota vypočítaná ako jednoduchý aritmetický priemer inflačných mier troch členských štátov, ktoré dosahujú najlepšiu cenovú stabilitu, s pripočítaním 1,5 percentuálneho bodu. Za jednoročné obdobie končiacie sa v apríli 2014 bola referenčná hodnota inflácie vypočítaná na 1,7 % a tromi členskými štátmi, ktoré dosiahli najlepšiu cenovú stabilitu, boli Lotyšsko s mierou inflácie 0,1 %, Portugalsko s mierou inflácie 0,3 % a Írsko s mierou inflácie 0,3 %. Je oprávnené vylúčiť spomedzi krajín s najlepšimi výsledkami tie krajiny, ktorých miera inflácie sa pre ostatné členské štáty nedá považovať za zmysluplnú referenčnú hodnotu. Tieto mimoriadne krajiny boli v minulosti identifikované v konvergenčných správach z roku 2004, 2010 a 2013. V súčasnej situácii je oprávnené vylúčiť spomedzi krajín s najlepšimi výsledkami Grécko, Bulharsko a Cyprus¹⁷. Pri výpočte referenčnej hodnoty sú nahradené Lotyšskom, Portugalskom a Írskom, teda členskými štátmi s najbližšími najnižšími mierami inflácie.

- (9) V súlade s článkom 2 protokolu č. 13 kritérium stavu štátneho rozpočtu uvedené v druhej zarážke článku 140 ods. 1 zmluvy znamená, že v čase preskúmania sa na členský štát nevzťahuje rozhodnutie Rady podľa článku 126 ods. 6 zmluvy, že vykazuje nadmerný deficit.
- (10) V súlade s článkom 3 protokolu č. 13 kritérium účasti na mechanizme výmenných kurzov Európskeho menového systému uvedené v tretej zarážke článku 140 ods. 1 zmluvy znamená, že členský štát dodržiava normálne fluktuálne rozpätie, ktoré je stanovené mechanizmom výmenných kurzov (ERM) Európskeho menového systému bez toho, aby bol výmenný kurz vystavený závažným tlakom minimálne počas dvoch posledných rokov pred preskúmaním. Konkrétne členský štát nesmel v rovnakom období z vlastného podnetu devalvovať dvojstranný stredný kurz svojej meny voči euru. Od 1. januára 1999 ERM II poskytuje rámec na posudzovanie plnenia kritéria výmenného kurzu. Pri posudzovaní plnenia tohto kritéria Komisia a ECB vo svojich správach skúmali dvojročné obdobie, ktoré sa skončilo 15. mája 2014.
- (11) V súlade s článkom 4 protokolu č. 13 konvergenčné kritérium úrokových sadzieb uvedené v štvrtej zarážke článku 140 ods. 1 zmluvy znamená, že priemerná dlhodobá nominálna úroková sadzba členského štátu, sledovaná v období jedného roka pred preskúmaním, nepresahuje o viac než dva percentuálne body úrokové sadzby najviac troch členských štátov, ktoré v cenovej stabilite dosahujú najlepšie výsledky. Na účely konvergenčných kritérií úrokových sadzieb boli použité porovnateľné úrokové sadzby dlhodobých štátnych dlhopisov s 10-ročnou splatnosťou. S cieľom posúdiť plnenie kritéria úrokovej sadzby sa v správach Komisie a ECB zohľadňovala referenčná hodnota vypočítaná ako jednoduchý aritmetický priemer nominálnych dlhodobých úrokových sadzieb troch členských štátov, ktoré dosahujú v cenovej stabilite najlepšie

¹⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 2494/95 z 23. októbra 1995 o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien (Ú. v. ES L 257, 27.10.1995, s. 1).

¹⁷ V apríli 2014 bola 12-mesačná priemerná miera inflácie v Grécku -1,2 %, Bulharsku -0,8 % a na Cypre -0,4 % a v eurozóne 1,0 %.

výsledky, s pripočítaním dvoch percentuálnych bodov. Referenčná hodnota je založená na dlhodobých úrokových mierach v Litve (3,3 %), Írsku (3,5 %) a Portugalsku (5,9 %) a za jednoročné obdobie, ktoré sa končí v apríli 2014, predstavovala 6,2 %.

- (12) V súlade s článkom 5 protokolu č. 13 Komisia poskytne údaje, ktoré sa použili pri súčasnom posúdení plnenia konvergenčných kritérií. Komisia poskytla údaje na prípravu tohto návrhu. Komisia poskytla rozpočtové údaje po tom, čo členské štáty predložili do 1. apríla 2014 svoje správy v súlade s nariadením Rady (ES) č. 479/2009¹⁸.
- (13) Na základe správ, ktoré predložila Komisia a ECB o pokroku, ktorý Litva dosiahla pri plnení záväzkov týkajúcich sa dosiahnutia hospodárskej a menovej únie, sa dospelo k záveru, že:
- a) V Litve sú vnútroštátne právne predpisy, vrátane štatútu národnej centrálnej banky, zlučiteľné s článkami 130 a 131 zmluvy a so štatútom ESCB/ECB;
 - b) Pokiaľ ide o plnenie konvergenčných kritérií uvedených v štyroch zarážkach článku 140 ods. 1 zmluvy zo strany Litvy:
 - priemerná miera inflácie v Litve za rok končiaci sa v apríli 2014 bola 0,6 %, čo je dostatočne pod úrovňou referenčnej hodnoty a pravdepodobne pod ňou zostane aj v nasledujúcich mesiacoch,
 - rozpočtový deficit v Litve vo výške 2,1 % HDP v roku 2013 nepodlieha rozhodnutiu Rady o existencii nadmerného deficitu,
 - Litva je členom ERM II od 28. júna 2004. Pri vstupe do ERM II sa orgány jednostranne zaviazali udržať prevažujúci režim riadenia meny v tomto mechanizme. Výmenný kurz litasu sa počas dvoch rokov predchádzajúcich tomuto posúdeniu neodchýlil od ústredného kurzu a nebol vystavený tlakom,
 - počas ročného obdobia, ktoré sa skončilo v apríli 2014, dlhodobá úroková sadzba dosahovala v Litve v priemere 3,6 %, čo je výrazne pod úrovňou referenčnej hodnoty.
 - c) na základe posúdenia právnej zlučiteľnosti a plnenia konvergenčných kritérií, ako aj ďalších faktorov, Litva spĺňa potrebné podmienky na prijatie eura,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Litva spĺňa potrebné podmienky na prijatie eura. Výnimka v prospech Litvy uvedená v článku 4 Aktu o pristúpení z roku 2003 sa zrušuje s platnosťou od 1. januára 2015.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

¹⁸ Nariadenie Rady (ES) č. 479/2009 z 25. mája 2009 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 145, 10.6.2009, s. 1).

V Bruseli

*Za Radu
predseda*